

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 של הרבי) שִׁישְׁנוּ הַפְתָּגָם הַיְדוּעַ בין חסידים: וְאוֹס מ'טָאר נִיט, 2 טָאר מְעַן נִיט, אוֹן וְאוֹס מ'מַעַג, דָּארף מְעַן נִיט¹³, מה 3 שאסור – אסור, ומה שמותר – מיותר, וְהִינּוּ הפרישות מענייני העולם 4 וההימנעות גם מדברים המותרים היא התנהגות נכונה וראויה באנשים 5 מסויימים לְפִי שְׁנַמְצָא אותו אדם 6 ססטה מהדרך הישרה ו'עבר את 7 הדרך" נמצא בְּמַעֲמַד וּמַצֵּב 8 שְׁיִכּוֹל לְהִיּוֹת שְׁלֵא זוּ בְּלִבְד 9 שְׁהוּא לֹא יִבְרַר אֶת הַמַּאֲכָל 10 ויעלה אותו לקדושה, אֶלֶּא 11 אֲדַרְבָּה, שְׁהַמַּאֲכָל יִמְשִׁיף 12 וְיִזְרִיד אוֹתוֹ לְמַטָּה כו', ולמרות 13 שהמאכל מותר באכילה מן הדין, כיוון 14 שמדובר באדם ששקוע בגשמיות 15 וחומריות, האכילה תגרום לו 16 הידרדרות נוספת (זה לשון רבנו הזקן 17 בתניא פרק ז': "אך מי שהוא בזוללי 18 בשר וסוכאי יין למלאת תאוות גופו 19 ונפשו הבהמית... עליידי זה יורד חיות 20 הבשר והיין שבקרבו ונכלל לפי שעה 21 ברע גמור שבשלוש קליפות הטמאות 22 וגופו נעשה להן לבוש ומרכבה לפי 23 שעה עד אשר ישוב האדם ויחזור 24 לעבודת ה' ולתורתו..."), וְלִכְּן צָרִיף 25 אדם זה לְפָרֵשׁ מִמֶּנּוּ וְלֶאֱסוֹר 26 עַל עֲצָמוֹ גם דברים המותרים מצד 27 עצמים. 28 ג) וְעַנְיָן ב' אוֹפְנִים הַנִּלְ 29 בעבודת האדם, האחד – שהאדם כן 30 עוסק בענייני העולם ומברר אותם 31 ומעלה אותם לקדושה, והשני שהאדם נודר נדרים ופורש מענייני העולם, כפי 32 שהוא משתקף ובה לירי ביטוי בְּכָל־לֹת הָעוֹלָמוֹת הוּא הַחִילוּק 33 ההבדל שִׁבִּין עוֹלָם הָאֲצִילוֹת הראשון והנעלה מבין ארבעת העולמות 34 הרוחניים הכללית וְעוֹלָמוֹת בְּרִיאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָה הרוחניים שלמטה 35 מעולם האצילות. דְּהֵגָה, עוֹלָם הָאֲצִילוֹת הוּא עוֹלָם מְבוֹרָר 36 ומזוהך שמלכתחילה אין בו רע והיפך הקדושה, דְּכֵתִיב בִּיהָ¹⁴ שכתוב בו 37 לֹא יְגוֹרְף רַע, וְנִקְרָא עוֹלָם הָאֲחָדוּת¹⁵ העולם שבו הכול בטל 38 לאלוקות בצורה מוחלטת ואין שום מציאות שנואית כדבר נפרד מאלוקות, 39 לְפִי שְׁשָׁם בעולם האצילות הרי כלשון זוהר לֹא רַק אִיהוּ וְחִוְיָהּ 40 חָד, הוא והחיות שלו אחד, אֶלֶּא גַם אִיהוּ וְגִרְמוֹהִי חָד הוא 41 וה"כלים" שלו, כביכול, אחד¹⁶ וכמובאר בחסידות הכוונה היא שעשר

42 הספירות העליונות מתגלות ומאירות בדרך של התלבשות "אורות" ב"כלים" 43 ובעולם האצילות לא רק ה"אורות" (חיוהי) מאוחדים לחלוטין באלוקות ואין 44 להם מציאות נפרדת אלא גם ה"כלים" (גרמוהי) שבצמצם נועדו לגרום לאור 45 הגדרה מסוימת ו"ציור" מסוים, גם הם בטלים לאלוקות לגמרי (ראה תניא, 46 אגרת הקודש סימן כ': "איהו וחיוהי 47 חד איהו וגרמוהי חד בהון (פירוש: 48 עשר ספירות דאצילות חיוהי הן 49 האורות וגרמוהי הן הכלים שכולן 50 אלוקות מה-שאין-כן כבריאה-יצירה" 51 עשיה"), זאת למרות שהכלים "הן 52 בבחינת גבול" – עיין שם באריכות). 53 מַה-שְּׂאִין-כֵּן בְּעוֹלָמוֹת 54 בְּרִיאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָה, שם אין 55 ביטול לאלוקות באותה דרגה כמו 56 בעולם האצילות שְׁעַל-זָה על 57 מעמדם של הספירות והנבראים 58 הרוחניים (כמלאכים עליונים) בעולמות 59 אלו נֶאֱמַר¹⁷ וּמִשָּׁם יִפְרֹד, 60 שְׁשָׁם מִתְחִיל עַנְיָן הַפְּרוּד, כי 61 הביטול לאלוקות אינו מוחלט כמו 62 באצילות וְעַד שבדרגות יותר נמוכות 63 יש נתינת מקום לְמַצִּיאוֹת שֶׁל רַע 64 כו', היפך הקדושה, שְׁהָרִי אֶפִּילוֹ 65 בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה שהוא עולם 66 רוחני נעלה מאד יֵשׁ עַל-כָּל-פְּנִים 67 מִיַּעוֹט רַע¹⁸ על ארבעת העולמות 68 אצילות-בריאיה-יצירה-עשייה נאמר 69 בכתבי האריז"ל שבעולם האצילות 70 כולו טוב ("לא יגורך רע"), בעולם 71 הבריאיה רובו טוב ומיעוטו רע, בעולם 72 היצירה חציו טוב וחציו רע ובעולם העשייה רובו רע (ולכן נאמר בספר 73 התניא, פרק ו, שהעולם הזה, עולם העשייה הגשמי, נקרא "עולם הקליפות", 74 ו"כל מעשה עולם הזה קשים ורעים והרשעים גוברים בו"). 75 וּמִזָּה מוֹיָב, שְׁעַנְיָן הַנְּדָרִים שנועדו למנוע מהאדם להיות שקוע 76 בגשמיות יתר על המידה שְׁפִיף רַק בְּמִדְרֵגַת עוֹלָמוֹת בְּרִיאָה- 77 יְצִירָה-עֲשִׂיָה, שהם, כאמור, עולמות שבהם יש מציאות של פירוד 78 מהקדושה ואי ביטול לאלוקות ויש צורך בהתרחקות ופרישות מדברים מסוג 79 זה מַה-שְּׂאִין-כֵּן מִצַּד מְדְרֵגַת עוֹלָם הָאֲצִילוֹת שבו אין כל 80 נתינת מקום לדברים בלתי רצויים אִין צוֹרְף פֶּלֶל בְּעַנְיָן הַנְּדָרִים. 81 וּבְעַנְיָן הַסְּפִירוֹת כפי ששני האופנים האמורים משתקפים בספירות 82 העליונות הָרִי זָה הַחִילוּק ההבדל בִּין סְפִירַת הַפִּינָה שבה יש

13 ספר השיחות תש"ה ע' 72. אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ע' עד (הועתק ב"היום יום" כה אדר שני). 14 תהלים ה, ה. לקו"ת במדבר ג, ג ואילך. 15 ראה עבודת הקודש ח"א פ"ב. לקוטי הש"ס להאריז"ל מסכת שבת. ובכ"מ. 16 תקו"ז בהקדמה (ג, ב). 17 בראשית ב, י. וראה תו"א בראשית ג, א. וארא נז, א. ובכ"מ. 18 ראה עץ חיים שער מג (שער ציור עולמות) בהקדמה להדרוש. 19 ראה לקו"ת פרשתנו פה, סע"א. אוה"ת שם ע' א'שט ואילך. ד"ה וידבר גו' המטות עטר"ת